

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ
(КОРПОРАТИВНЕ ФІНАНСУВАННЯ)”
(для спеціалістів, магістрів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2013

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Корпоративна (акціонерна) форма господарювання забезпечує акумуляцію і залучення в господарський обіг вільного фінансового капіталу; централізацію індивідуальних капіталів і утворення великого акціонерного капіталу; децентралізований перелив інвестиційних і кредитних ресурсів у сфері найбільш ефективного їх використання; умови для довгострокових перспективних інвестицій, оскільки структура управління корпорацією дає можливість узгоджувати різні інтереси і забезпечувати раціональне співвідношення між використанням прибутку на споживання і накопичення; можливість отримання для фізичних та юридичних осіб додаткових доходів від володіння корпоративними цінними паперами. У країнах з розвинутою ринковою економікою корпорації посідають перше місце серед усіх типів підприємств щодо обсягу активів, реалізації і прибутку. Наприклад, у США корпораціями здійснюється 80 % всіх продаж і вони отримують 90 % прибутку.

Корпоративні фінанси порівняно з фінансами підприємств інших організаційно-правових форм мають найбільш складну внутрішню систему функціонування, яка потребує спеціального вивчення. Тому метою дисципліни “Корпоративні фінанси (Корпоративне фінансування)” є оволодіння механізмами формування, організації, планування і управління фінансами акціонерних товариств на основі теоретичного і практичного аналізу процесів фінансування і кредитування, узагальнення положень відповідних законодавчих і нормативних документів, а також досвіду фінансово-господарської діяльності провідних зарубіжних і вітчизняних корпорацій.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні питання, що стосуються особливостей організації, функціонування та забезпечення фінансової діяльності акціонерних товариств (корпорацій);
- засвоїти порядок емісії та обігу корпоративних цінних паперів;
- вивчити методи розрахунку показників, що визначають положення корпорації на фондовому ринку;
- засвоїти порядок визначення ціни капіталу корпорації, вибору оптимальної структури капіталу та джерел залучення додаткового капіталу;
- вивчити методи стратегічного і оперативного фінансового планування в корпорації;
- вивчити особливості фінансової діяльності транснаціональних корпорацій.

Підготовлено професором кафедри фінансів і статистики *М. В. Грідчиною*

Затверджено на засіданні кафедри фінансів (протокол № 9 від 07.02.07)

Перезатверджено на засіданні кафедри фінансів і статистики (протокол № 11 від 17.03.10)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Грідчина М. В. Навчальна програма дисципліни “Корпоративні фінанси (Корпоративне фінансування)” (для спеціалістів, магістрів). — К.: ДП «Вид-дім «Персонал», 2013. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Корпоративні фінанси (Корпоративне фінансування)”, завдання для самостійної роботи, вказівки до виконання контрольної роботи, теми рефератів, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2013
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2013

Дисципліна “Корпоративні фінанси (Корпоративне фінансування)” взаємопов’язана з дисциплінами “Фінанси”, “Фінанси підприємств”, “Гроші і кредит”, “Ринок цінних паперів”, “Фінансовий ринок”, “Міжнародні фінанси”, “Фінансовий менеджмент”, “Фінансовий аналіз”.

У процесі навчання студенти повинні засвоїти програмний матеріал, використовуючи рекомендовану літературу, законодавчо-нормативні акти, що регламентують фінансово-господарську діяльність корпорацій; ознайомитися з діяльністю акціонерних товариств в Україні; виконати контрольну роботу (для заочної і дистанційної форм навчання); відповісти на контрольні запитання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ
(КОРПОРАТИВНЕ ФІНАНСУВАННЯ)”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Організація та фінансування діяльності корпорацій, залучення фінансових ресурсів на фінансовому ринку
1	Особливості організації і функціонування корпорацій
2	Корпоративні цінні папери на ринку капіталів
	Змістовий модуль II. Фінансові показники діяльності корпорацій та визначення ціни капіталу
3	Фінансова звітність корпорації та її аналіз
4	Вартість капіталу корпорації
	Змістовий модуль III. Вибір структури капіталу та фінансове планування в корпорації
5	Структура капіталу і вибір джерел залучення додаткового капіталу
6	Стратегічне та оперативне фінансове планування в корпорації
	Змістовий модуль IV. Особливості фінансової діяльності транснаціональних корпорацій
7	Фінансова діяльність транснаціональних корпорацій
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ
(КОРПОРАТИВНЕ ФІНАНСУВАННЯ)”

Змістовий модуль I. Організація та фінансування діяльності корпорацій, залучення фінансових ресурсів на фінансовому ринку

Тема 1. Особливості організації і функціонування корпорацій

Правова основа створення акціонерних товариств (АТ). Організаційні схеми функціонування корпорацій. Фінансові особливості діяльності публічних і приватних акціонерних товариств, їх філіалів, представництв, дочірніх підприємств, холдінгових компаній. Фінансові аспекти установи, реорганізації і ліквідації корпорацій. Формування статутного капіталу, форма оплати акцій при створенні АТ, особливості первинного розміщення акцій, зменшення або збільшення статутного капіталу, права акціонерів. Форми реорганізації АТ: злиття, приєднання, розділення, виділення, перетворення. Порядок ліквідації і розподілу власності АТ, що ліквідується. Оподаткування корпорацій. Роль корпоративного управління в діяльності АТ. Фінансові питання, які вирішуються на загальних зборах акціонерів і радою директорів. Проблема виникнення конфлікту між інтересами менеджерів (керівників), призначених радою директорів, і власниками — акціонерами. Механізми, які використовуються для досягнення балансу інтересів власників корпорації і найманих менеджерів. Контроль за фінансово-господарською діяльністю корпорації. Механізм управління державними корпоративними правами.

Література [1–3; 6; 8; 11–13, 22; 24; 25; 30; 33; 39; 40; 43]

Тема 2. Корпоративні цінні папери на ринку капіталів

Функції акцій як фондів цінних паперів. Класифікація акцій за різними ознаками: іменні та на пред’явника, прості та привілейовані, з правом голосу або “безголосі”, з номінальною вартістю або без номінальної вартості, паперові (документарні) та бездокументарні

Роль корпоративних облігацій у фінансовій діяльності АТ. Різновиди корпоративних облігацій. Конвертовані облігації як цінні папе-

ри з особливими правилами для інвесторів. Єврооблігації як інструмент позичання капіталу великими корпораціями на міжнародних фондових ринках. Особливості депозитарних розписок. Застосування корпораціями короткострокових цінних паперів (векселів, складських свідоцтв та ін.) у поточній фінансовій діяльності. Застосування корпораціями похідних цінних паперів (деривативів).

Операції з корпоративними цінними паперами на фондовому ринку. Процедури емісії акцій та корпоративних облігацій. Особливості процедур андеррайтингу та розміщення цінних паперів за підпискою. Рейтинги акцій і облігацій. Показники, які можуть враховуватись при визначенні рейтингів цінних паперів; рейтингові агентства. Операція придбання акціонерними товариствами власних акцій, основні причини здійснення корпораціями операцій з викупу власних акцій. Подрібнення та консолідація акцій. Операції корпорацій з рефінансування облігацій. Особливості створення і розвитку ринку корпоративних цінних паперів в Україні. Перспективи подальшого розвитку фондового ринку України.

Державне регулювання випуску та обігу корпоративних цінних паперів у зарубіжних країнах та в Україні. Роль саморегульвних організацій. Вдосконалення системи регулювання фондового ринку в Україні.

Література [1; 2; 5; 7–10; 17; 24; 25; 28; 31; 38]

Змістовий модуль II. Фінансові показники діяльності корпорацій та визначення ціни капіталу

Тема 3. Фінансова звітність корпорації та її аналіз

Склад і особливості складання фінансової звітності акціонерних товариств. Потенційні прості акції, урахування їх наявності при обчисленні показника прибутку на одну просту акцію (ПНА). Інформація, що наводиться у примітках до фінансових звітів в АТ, звіт, що АТ зобов'язані подавати до Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку (ДКЦПФР), та його зміст. Консолідована фінансова звітність. Методи і техніка консолідування; міжнародні стандарти складання консолідованої звітності. Прийоми “прикрашання” фінансової звітності, яка призначена для оприлюднення. Методи аналізу фінансової звітності корпорації. Розрахунок фінансових показників, які дозволяють оцінити фінансовий стан корпорації. Система показників, яка визначає положення корпорації на фондо-

вому ринку. Прибуток на одну просту акцію, коефіцієнт “ціна/прибуток”, дивіденд на дохідність акції, коефіцієнт “ринкова — балансова вартість”, коефіцієнт виплати дивідендів, коефіцієнт “q-Тобіна”. Показники ліквідності акцій. Використання цих показників для прогнозування зміни курсу акцій, оцінки ефективності і ризикованості інвестування в цінні папери різних корпорацій. Проблеми, що виникають при застосуванні фінансових показників для порівняльного аналізу діяльності великих розгалужених АТ.

Література [4; 14; 17; 18; 24; 25; 31; 34]

Тема 4. Вартість капіталу корпорації

Визначення вартості капіталу та активів і з урахуванням фактору часу. Концепція зміни вартості грошей у часі. Базові показники, за допомогою яких враховується дія фактора часу при визначенні ефективності фінансових операцій. Оцінка простих акцій. Ціна простої акції з постійним ростом дивідендів (формула М. Гордона) і з нерівномірним ростом дивідендів. Визначення ціни облігації. Сучасні теорії визначення ціни фінансових активів, засновані на врахуванні взаємозв'язку “ризик — дохід”. Визначення ризику і доходу інвестиційного портфеля; методи зниження ризику портфеля. Етапи створення і розвитку теорії “портфеля”. Сутність моделей нобелівських лауреатів Г. Марковіца, У. Шарпа та Дж. Тобіна. Коефіцієнт β (бета) як спеціальна міра систематичного ризику. Коефіцієнт α (альфа) як показник ризикованості акцій. Рівняння оцінки активів (САРМ). Сутність “арбітражної моделі” (АРМ), що запропонував Ст. Росс. Концепція ефективного ринку.

Внутрішні і зовнішні джерела, які формують капітал корпорації. Грошові надходження від поточної господарської діяльності і продажу частки активів як внутрішні джерела фінансування розвитку корпорації. Залучення зовнішніх джерел: отримання банківських кредитів, випуск облігацій, випуск нових акцій. Переваги фінансування розвитку корпорації з внутрішніх джерел. Чинники, що впливають на вибір джерел фінансування. Поняття середньозваженої вартості капіталу. Показник граничної вартості капіталу. Сучасні підходи до оцінки акціонерного капіталу.

Основні методи оцінки вартості компанії: метод дохідний, метод аналогів (ринковий), метод майновий (акумулявання активів), сфера застосування того чи іншого методу оцінки акціонерного капіталу.

Література [15; 17; 18; 20; 21; 23–25; 27; 29; 31; 32; 41]

Змістовий модуль III. Вибір структури капіталу та фінансове планування в корпорації

Тема 5. Структура капіталу і вибір джерел залучення додаткового капіталу

Розвиток теорій структури капіталу: теорія М. Міллера і Ф. Модильяні (теорія ММ), теорія Г. Дональдсона (“субординація джерел”), теорія асиметричної інформації С. Майерса. Фінансовий важіль (ліверидж); визначення ефекту фінансового лівериджу. Показник рівня фінансового важеля (сили впливу фінансового важеля на прибуток на акцію). Рівень операційного важеля.

Оцінка підприємницького і фінансового ризиків, пов’язаних із вкладенням капіталу в корпорацію. Рівень загального (операційно-фінансового важеля). Вибір варіантів залучення додаткового капіталу, управління структурою капіталу; напрями оптимізації структури капіталу.

Дивідендна політика корпорацій: теоретичні підходи і практичне здійснення. Фактори, які визначають дивідендну політику. Взаємозв’язок дивідендної політики зі структурою капіталу і курсом акцій корпорації. Вплив інвестиційних можливостей корпорації на дивідендну політику.

Особливості дивідендної політики українських АТ.

Література [17; 18; 23–25; 31; 32; 35–37]

Тема 6. Стратегічне та оперативне фінансове планування в корпорації

Стратегічні фінансові плани як складова стратегічного планування. Базові шляхи економічного розвитку корпорації. Прийняття стратегічних довгострокових рішень по інвестиціях. Процес фінансового планування капітальних вкладень: вибір доцільних капітальних вкладень за різними методами оцінки інвестиційних проектів; оцінка ризикованості проектів; оптимальний бюджет капіталовкладень.

Визначення керівництвом корпорації принципових напрямів фінансової політики на плановий період: а) скільки коштів буде інвестовано в нові активи; б) який рівень фінансового важеля підтримуватиме фірма; в) яка частка прибутку буде спрямована на реінвестування; г) який рівень ліквідності підтримуватиме корпорація (тобто розмір власних оборотних коштів). Роз-

робка прогнозних форм фінансових звітів. Застосування методу процентної залежності від обсягу реалізації у фінансовому плануванні. Можливості компанії забезпечити певний темп росту: коефіцієнти внутрішнього та стійкого зростання, їх використання у процесі довгострокового планування. Податкове планування. Короткострокове (поточне) фінансове планування. Бюджетування. Бюджет грошових надходжень і витрат корпорації. Використання короткострокового фінансового планування для управління поточним фінансуванням корпорації. План фінансової санації як складова фінансового планування українських АТ, що перебувають у складному фінансовому стані. Основні види санаційних заходів.

Література [16; 19; 23–25, 31; 32; 36; 44]

Змістовий модуль IV. Особливості фінансової діяльності транснаціональних корпорацій

Тема 7. Фінансова діяльність транснаціональних корпорацій

Тенденції розвитку транснаціональних (міжнародних) корпорацій. Основні причини розростання міжнародних компаній: пошук нових ринків, сировини, нових технологій; пошук шляхів підвищення економічної ефективності виробництва; прагнення уникнути перешкод політичного і законодавчого характеру; диверсифікація вкладень капіталу. Фактори, що визначають особливості управління фінансами корпорацій, які діють на території кількох країн. Підвищення фінансового ризику і складність управління фінансами в міжнародних компаніях. Засоби хеджування валютних ризиків. Переваги здійснення фінансової діяльності в кількох країнах. Міжнародні ринки капіталу. Міжнародні інвестиційні програми. Планування капітальних вкладень у транснаціональних корпораціях. Висока ступінь інноваційності як характерна ознака інвестиційної діяльності ТНК. Ефективність витрат на фінансування наукових досліджень та інновацій.

Література [17; 18; 24; 29; 31; 37; 45]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Особливості організації і функціонування корпорації

Завдання: Опрацювати законодавчо-нормативні документи (№ 2, 6, 11–13) та періодичні видання (журн.: Держ. бюлетень “Про приватизацію”, “Управління компанією”, “Економіка, фінанси, право”). Підготувати реферат за однією з тем:

1. Фінансові особливості створення та функціонування публічних і приватних акціонерних товариств в Україні.
2. Оподаткування акціонерних товариств в Україні.
3. Фінансові причини та наслідки здійснення різних форм реорганізації АТ: злиття, приєднання, розділення.
4. Холдингові компанії, особливості їх фінансової діяльності.
5. Форми контролю за фінансово-господарською діяльністю корпорацій.
6. Управління державними корпоративними правами в Україні.

Тема 2. Корпоративні цінні папери на ринку капіталів

Завдання: Опрацювати законодавчо-нормативні документи (№ 1, 5, 7–10). Підготувати реферат за однією з тем:

1. Операції з корпоративними цінними паперами на фондовому ринку.
2. Форми державного регулювання емісії, розміщення і обігу корпоративних цінних паперів.
3. Проблеми розвитку ринку корпоративних цінних паперів в Україні.

Тема 3. Фінансова звітність корпорації і її аналіз

Завдання: Опрацювати законодавчо-нормативні документи (№ 4, 14).

За результатами розрахунку фінансових показників корпорації, які виконані на практичному занятті, скласти аналітичну записку про стан корпорації на фондовому ринку.

Тема 4. Вартість капіталу корпорації

Завдання: Опрацювати літературні джерела (№ 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 30, 31, 39); підготувати реферат за однією з тем:

1. Структура капіталу корпорації, шляхи її оптимізації.

2. Основні методи оцінки вартості компанії — метод дохідний, метод аналогів (ринковий), метод майновий (акумулявання активів).
3. Застосування показників середньозваженої та граничної вартості капіталу у плануванні діяльності корпорації.

Тема 5. Структура капіталу і вибір джерел залучення додаткового капіталу

Завдання: Опрацювати рекомендовану навчальну літературу (№ 17, 18, 23, 24, 30, 31, 34–36); підготувати реферат за однією з тем:

1. Визначення ризику і доходу інвестиційного портфеля.
2. Сутність і основні положення теорії “портфеля”.
3. Сутність концепції ефективного ринку, її застосування в управлінні фінансами корпорації.
4. Дивідендна політика корпорації, її вплив на структуру капіталу і курс акцій.
5. Теорія вартості капіталу; переваги різних джерел фінансування розвитку корпорації.
6. Форми залучення позичкового капіталу; показники фінансового лівериджу.
7. Форми залучення додаткового капіталу корпораціями, створеними в Україні у процесі приватизації.

Тема 6. Стратегічне і оперативне фінансове планування в корпорації

Завдання: Опрацювати рекомендовану навчальну літературу (№ 16, 19, 23, 24, 30, 31, 35, 41); написати реферат за однією з тем:

1. Довгострокове фінансове планування в корпорації.
2. Системи оперативних фінансових планів корпорації, їх зміст.
3. Заходи з фінансового оздоровлення (санації) вітчизняних АТ, що перебувають у важкому фінансовому стані.
4. Визначення потреби корпорації в оборотних засобах і джерелах її покриття.
5. Розробка фінансової стратегії корпорації.

Тема 7. Фінансова діяльність транснаціональних корпорацій

Завдання: Опрацювати рекомендовану навчальну літературу (№ 17, 18, 24, 28, 30, 36); написати реферат за однією з тем:

1. Особливості фінансової діяльності транснаціональних корпорацій.

2. Особливості управління фінансами міжнародних корпорацій.
3. Міжнародний ринок капіталів і можливість участі українських корпорацій в ньому.

Студенти заочної форми навчання згідно з навчальним планом виконують контрольну роботу.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ (РЕФЕРАТУ)

Контрольна робота виконується у вигляді реферату. Реферат повинен мати таку структуру:

- вступ — 1 сторінка;
- основна частина — 10–15 сторінок;
- висновки — 1 сторінка;
- список використаної літератури.

За текстом реферату необхідно робити посилання на список використаної літератури.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Фінансові особливості створення та функціонування публічних і приватних акціонерних товариств в Україні.
2. Оподаткування акціонерних товариств в Україні.
3. Фінансові причини та наслідки здійснення різних форм реорганізації АТ: злиття, приєднання, розділення.
4. Холдингові компанії, особливості їх фінансової діяльності.
5. Форми контролю за фінансово-господарською діяльністю корпорацій.
6. Управління державними корпоративними правами в Україні.
7. Операції з корпоративними цінними паперами на фондовому ринку.
8. Форми державного регулювання емісії, розміщення і обігу корпоративних цінних паперів.
9. Проблеми розвитку ринку корпоративних цінних паперів в Україні.
10. Системи показників, які характеризують положення корпорації на фондовому ринку.
11. Фінансова звітність корпорації, призначена для оприлюднення, оцінка її достовірності.

12. Консолідована фінансова звітність, методи її складання.
13. Структура капіталу корпорації, шляхи її оптимізації.
14. Основні методи оцінки вартості компанії — метод прибутковості, метод аналогів (ринковий), метод майновий (акумуляція активів).
15. Застосування показників середньозваженої та граничної вартості капіталу у плануванні діяльності корпорації.
16. Визначення ризику і доходу інвестиційного портфеля.
17. Сутність і основні положення теорії “портфеля”.
18. Сутність концепції ефективного ринку, її застосування в управлінні фінансами корпорації.
19. Дивідендна політика корпорації, її вплив на структуру капіталу і курс акцій.
20. Теорія вартості капіталу; переваги різних джерел фінансування розвитку корпорації.
21. Форми залучення позичкового капіталу; показники фінансового лівериджу.
22. Форми залучення додаткового капіталу корпораціями, створеними в Україні у процесі приватизації.
23. Довгострокове фінансове планування в корпорації.
24. Системи оперативних фінансових планів корпорації, їх зміст.
25. Заходи з фінансового оздоровлення (санації) вітчизняних АТ, що перебувають у важкому фінансовому стані.
26. Визначення потреби корпорації в оборотних засобах і джерелах її покриття.
27. Розробка фінансової стратегії корпорації.
28. Особливості фінансової діяльності транснаціональних корпорацій.
29. Особливості управління фінансами міжнародних корпорацій.
30. Міжнародний ринок капіталів і можливість участі українських корпорацій в ньому.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Акціонерне товариство (корпорація) як форма організації бізнесу; чим вона відрізняється від інших.
2. Порядок створення публічних і приватних акціонерних товариств.
3. Формування статутного і резервного капіталу АТ.
4. Порядок збільшення і зменшення статутного фонду.

5. Власний капітал АТ; з яких елементів він складається; що таке додатковий вкладений капітал.
6. Фінансові особливості діяльності дочірніх підприємств, філіалів і представництв корпорацій.
7. Основні форми реорганізації АТ.
8. Злиття та поглинання компаній; причини і результати цих процесів.
9. Холдінгові компанії.
10. Особливості оподаткування корпорацій.
11. Роль корпоративного управління в діяльності АТ.
12. Контроль акціонерів за діяльністю корпорації.
13. Основні відмінності американської та німецької моделей корпоративного управління.
14. Види акцій, їх характеристика.
15. Корпоративні облигації: різновиди, порядок розміщення.
16. Похідні цінні папери (деривативи), їх роль в діяльності корпорації.
17. Механізм первинного розміщення цінних паперів корпорації.
18. Рейтинг корпоративних цінних паперів.
19. Подрібнення та консолідація акцій.
20. Обмеження щодо випуску привілейованих акцій і облигацій корпорації.
21. Випуск корпораціями конвертованих облигацій і варіантів.
22. Депозитарні розписки; чому виникає необхідність їх випуску.
23. Види корпоративних цінних паперів, які можуть випускатися і обертатися в Україні.
24. Витрати емітента, пов'язані з публічною емісією цінних паперів.
25. Формування капіталу корпорацій, створених у процесі приватизації в Україні.
26. Державні корпоративні права: механізм управління ними.
27. Завдання і функції уповноваженої особи з управління державними корпоративними правами.
28. Фактори, що впливають на рух курсів акцій.
29. Формування цін на корпоративні цінні папери на фондовій біржі.
30. Інформація, яку зобов'язані оприлюднювати публічні акціонерні товариства.
31. Державні органи, які регулюють діяльність на фондовому ринку України, їх повноваження.

32. Формування фондів АТ, порядок розподілу прибутку.
33. Теоретичні положення і практична реалізація дивідендної політики.
34. Порядок нарахування і виплати дивідендів.
35. Оподаткування дивідендів.
36. Андеррайтинг, його форми.
37. Придбання АТ власних акцій.
38. Рефінансування корпоративних облигацій.
39. Завдання державного регулювання фондового ринку.
40. Облік права власності на акції: реєстр власників іменних акцій.
41. Джерела інформації для проведення аналізу фінансового стану корпорації.
42. Фінансова звітність корпорації, відкрита для опублікування, її достовірність.
43. Показники форм фінансової звітності, що стосуються виключно АТ.
44. Потенційні прості акції. Як їх наявність враховується при визначенні показника ПНА (прибуток на одну просту акцію)?
45. Зміст звіту, що АТ зобов'язані щорічно подавати Державній комісії з цінних паперів і фондового ринку.
46. Консолідована фінансова звітність; її призначення.
47. Основні фінансові коефіцієнти, що використовуються для загальної оцінки фінансового стану АТ.
48. Основні фінансові показники, які характеризують положення корпорації на фондовому ринку.
49. Застосування інтегральних показників фінансового стану корпорації.
50. Базові шляхи розвитку корпорації.
51. Обсяг капітальних вкладень як ключовий показник довгострокового планування в корпорації.
52. Планування діяльності корпорації, види фінансових планів.
53. Планування прибутку корпорації.
54. Основні напрями фінансової політики, що визначаються на плановий період.
55. Складання прогнозних фінансових звітів у процесі фінансового планування.
56. Метод процентної залежності від обсягу реалізації, його застосування у фінансовому плануванні.
57. Визначення коефіцієнтів внутрішнього і стійкого зростання.

58. Короткострокове фінансове планування в корпорації; система бюджетів.
59. План фінансової санації.
60. Заходи, що можуть передбачатись для фінансового оздоровлення АТ.
61. Внутрішні і зовнішні джерела формування капіталу корпорації.
62. Визначення ціни капіталу, що залучається з різних джерел.
63. Оцінка простих і привілейованих акцій.
64. Визначення ціни облігації.
65. Концепція зміни вартості грошей в часі як основа оцінки вартості капіталу.
66. Основні положення теорії “портфеля” Г. Марковиця.
67. Відображення концепції ризику і доходу в моделі оцінки капітальних активів (САРМ) У. Шарпа.
68. Коефіцієнти α (альфа) та β (бета) акцій.
69. Арбітражна модель “Оцінки капітальних активів Ст. Росса”.
70. Сутність теорії ефективного ринку.
71. Середньозважена і гранична вартість капіталу корпорації.
72. Оцінка вартості компанії методом дохідним.
73. Оцінка вартості компанії методом аналогів (ринковий підхід).
74. Застосування методу майнового (акумулювання активів) для оцінки вартості компанії.
75. Інвестиційні можливості корпорації, їх вплив на дивідендну політику.
76. Теорії структури капіталу, їх основні положення.
77. Визначення ефекту фінансового важеля.
78. Рівень фінансового лівериджу (сила впливу фінансового важеля).
79. Переваги фінансування розвитку корпорації з внутрішніх джерел.
80. Взаємозв’язок між фінансовим та операційним важелем; визначення рівня операційно-фінансового важеля.
81. Шляхи оптимізації структури капіталу.
82. Стратегії розвитку, що домінують серед провідних зарубіжних корпорацій.
83. Причини створення транснаціональних корпорацій.
84. Фінансові ризики, пов’язані з діяльністю ТНК.
85. Хеджування валютних ринків як важлива функція управління фінансами ТНК.

86. Фінансові інструменти, що використовуються ТНК для хеджування ризиків.
87. Фінансові переваги міжнародних корпорацій.
88. Міжнародні ринки капіталів і участь корпорацій в їх функціонуванні.
89. Особливості планування капіталовкладень ТНК.
90. Економічний ефект, що отримують ТНК від збільшення витрат на фінансування інновацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчо-нормативна

1. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” // Уряд. кур’єр. — 2006. — № 75. — 19 квіт.
2. Закон України “Про акціонерні товариства” // Уряд. кур’єр. — 2008. — № 202. — 29 жовт.
3. Закон України “Про приватизацію майна державних підприємств” // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 24.
4. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” // Все про бухгалтерський облік. — 2000. — № 11.
5. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 28.11.96 // Уряд. кур’єр. — 1996. — № 223–224.
6. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” (зі змін. і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 4.
7. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 // Уряд. кур’єр. — 2001. — № 154. — 29 серп.
8. Закон України “Про холдингові компанії в Україні” від 15.03.06 // Уряд. кур’єр. — 2006. — № 73–74. — 18 квіт.
9. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.01 // Уряд. кур’єр. — 2001. — № 74. — 25 квіт.
10. Закон України “Про обіг векселів в Україні” від 05.04.01 // Уряд. кур’єр. — 2001. — № 78. — 4 трав.
11. *Про корпоратизацію підприємств*: Указ Президента України від 15.06.93 № 210.
12. *Про холдингові компанії, які створюються в процесі корпоратизації і приватизації*: Указ Президента України від 11.05.94 // Уряд. кур’єр. — 1994. — № 76–77.

13. *Про управління державними корпоративними правами*: Постанова КМУ від 15.05.2000 № 791.
14. *Положення (станданти) бухгалтерського обліку // Все про бухгалтерський облік*. — 2000. — № 11. — С. 65–101.
15. *Національний стандарт № 1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав”*: Постанова КМУ від 10.09.03 № 1440.

Основна

16. *Бланк А. И.* Основы финансового менеджмента: В 2 т. — К., 1999.
17. *Брейли Р., Майерс С.* Принципы корпоративных финансов: Пер. с англ. — М.: ЗАО “Олимп-Бизнес,” 1997. — 1120 с.
18. *Бригхем Е.* Основы финансового менеджмента: Пер. з англ. — К.: Молодь, 1997. — 1000 с.
19. *Бухалков М. И.* Внутрифирменное планирование: Учебник. — М.: ИНФРА-М, 1999. — 319 с.
20. *Валдайцев С. В.* Оценка бизнеса и управление стоимостью предприятия: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. — 720 с.
21. *Ван Хорн Дж. К.* Основы управления финансами: Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1999. — 800 с.
22. *Винник О. М., Щербина В. С.* Акціонерне право: Навч. посіб. / За ред. проф. В. С. Щербина. — К.: Атіка, 2000. — 544 с.
23. *Гриджина М. В.* Финансовый менеджмент: Курс лекций. — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: МАУП, 2002. — 160 с.
24. *Гриджина М. В.* Корпоративні фінанси: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002. — 232 с.
25. *Гриджина М. В.* Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. — К.: А.С.К., 2005. — 384 с.
26. *Кибенко Е. Р.* Корпоративное право: Учеб. пособие. — Харьков: Эспада, 1999. — 480 с.
27. *Ковалев В. В.* Введение в финансовый менеджмент. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 768 с.
28. *Мендрул О. Г., Шевчук І. А.* Ринок цінних паперів. — К.: Вид-во КНЕУ, 1998. — 152 с.
29. *Мишкін Фредерік С.* Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків: Пер. с англ. — К.: Основи, 1998. — 965 с.
30. *Павлова Л. Н.* Финансы предприятий. — М.: Финансы; Юнити, 1998. — 639 с.
31. *Стивен Росс и др.* Основы корпоративных финансов. — М., 2000. — 720 с.

32. *Суторміна В. М., Федосов В. М., Рязанова Н. С.* Фінанси зарубіжних корпорацій: Навч. посіб. — К.: Либідь, 1993. — 247 с.
33. *У пошуках* кращого директора: корпоративне управління в перехідній та ринковій економіках: Пер. з англ. — К.: Основи, 1996. — 189 с.
34. *Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку*: Практ. посіб. — Донецьк: ООО “Баланс-клуб”, 2000. — 368 с.
35. *Финансовый менеджмент*: Учебник / Под ред. Е. С. Стояновой. — М.: Перспектива, 1999. — 405 с.
36. *Хелферт Э.* Техника финансового анализа: Пер. с англ. — 10-е изд. — М.; СПб.: Питер, 2003. — 560 с.
37. *Ченг Ф. Ли, Джозеф И. Финнерти.* Финансы корпораций: теория, методы, практика. — М.: ИНФРА-М, 2000.
38. *Шелудько В. М.* Фінансовий ринок: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2002. — 535 с.

Додаткова

39. *Лупенко Ю. О.* Формування контрольних пакетів акцій акціонерних товариств // Фінанси України. — 1997. — № 9. — С. 98–101.
40. *Ромашко О. Ю., Бурмака М. О.* Контроль за дотриманням законодавства про цінні папери як чинник поліпшення інвестиційного клімату в Україні // Про приватизацію: Держ. інформ. бюл. — 2000. — № 6. — С. 51–56.
41. *Савлук В. П., Скрипник Р. А.* Порівняльний аналіз підходів до оцінки вартості акціонерного капіталу та можливості їх застосування // Про приватизацію: Держ. інформ. бюл. — 2000. — № 2. — С. 54–57.
42. *Сахарова О.* Зловживання в акціонерних товариствах: спроби класифікації // Економіка, фінанси, право. — 1999. — № 7. — С. 34–36.
43. *Логинов Е. Л.* Корпоративные махинации в деятельности зарубежных корпораций // Финансы и кредит. — 2003. — № 23. — С. 72–78.
44. *Медведко Д. В.* Модель построения инвестиционного бюджета в холдинговых структурах // Финансовый менеджмент. — 2004. — № 5. — С. 43–57.
45. *Слепов В. А., Мамедов А. О.* Особенности формирования финансовых ресурсов транснациональных корпораций // Финансовый менеджмент. — 2004. — № 5. — С. 3–12.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Корпоративні фінанси”	4
Зміст дисципліни “Корпоративні фінанси”	5
Завдання для самостійної роботи	10
Вказівки до виконання контрольної роботи (реферату).....	12
Теми рефератів.....	12
Питання для самоконтролю	13
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4987

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідectво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»